

Факультет іноземних мов
Кафедра романської філології та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Сучасні підходи в навчанні іноземних мов у ЗВО

Les approches modernes dans l'enseignement/ apprentissage du FLE à l'école supérieure

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Французька мова та друга іноземна мова. Переклад з двох іноземних мов»

Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти другий (магістерський)/
Факультет іноземних мов
Мова навчання французька

Розробники: к.пед.н., доц. Руснак Д.А.

Профайл викладача (-ів) http://french.chnu.edu.ua/?page_id=544
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. (+38 022)584877

E-mail: d.rusnak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2489>

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

(вівторок з 14.30 до 16.00).

Он лайн консультації в Google Meet (у разі потреби).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна спрямована на ознайомлення студентів із сучасними підходами у вивченні іноземних мов і культур..

2. Мета навчальної дисципліни:

Основна **мета** курсу «Сучасні підходи в навчанні іноземних мов у ЗВО» полягає в ознайомленні студентів з сучасними підходами до навчання французької мови як іноземної, а також формування у них необхідних професійно-методичних умінь в процесі підготовки до проведення занять у закладі вищої освіти з урахуванням сучасних підходів до навчання. Задля цього студенти повинні досягти сучасного рівня теоретичної підготовки та практичного вміння втілювати в життя теоретичні знання.

Вивчення цієї вибіркової дисципліни має низку переваг для майбутніх викладачів французької мови, зокрема сприяє розширенню знань студентів стосовно сучасних підходів до навчання французької мови та культури.

3. Завдання

В цілому перед навчальною дисципліною «Сучасні підходи в навчанні іноземних мов у ЗВО» ставляться такі **завдання**:

- ознайомити студентів з сучасними підходами у навчанні, а саме: компетентністим, інтегрованим, мультимодальним або змішаним, міжособистісним та ін., поглибити їхні знання щодо комунікативно-діяльнісного підходу;
- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформулювати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- ознайомити студентів з найбільш відомими сучасними підходами, системами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов і культур, а також сформулювати у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі.

Студенти повинні оволодіти наступними компетентностями:

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших культур та професійних груп.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для вирішення професійних завдань.

СК 10. Здатність визначати принципи і методи навчання, шляхи і засоби формування іншомовної комунікативної компетентності відповідно до різних вікових і психолого-соціальних груп здобувачів вищої освіти, до їхніх індивідуальних і особливих потреб.

СК 11. Здатність досліджувати, проєктувати, організовувати, адаптувати та контролювати освітній та освітньо-виховний процеси на основі базових принципів навчання іноземних мов, сучасних методів, технологій і засобів навчання.

СК 12. Здатність керувати освітнім та освітньо-виховним процесами, вносити до навчальних планів змістовні корективи відповідно до цілей вивчення іноземної мови здобувачів вищої освіти

4. Пререквізити. Методика навчання мови і літератури у ЗЗСО, Сучасні технології навчання французької мови.

5. Результати навчання

В результаті опанування дисципліни студенти повинні **знати:**

- сучасні підходи до навчання іноземних мов;
- способи та прийоми формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів за допомогою різних підходів до навчання;
- основні організаційні форми реалізації навчально-виховного процесу з навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах;
- основи планування навчально-виховного процесу з іноземної мови у школі.

вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур;
- аналізувати, обирати й ефективно застосовувати різні підходи до формування мовної та мовленнєвої компетентності учнів;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- формувати у студентів іншомовну комунікативну компетентність в контексті комунікативно-діяльнісного, когнітивного, компетентнісного та інших підходів;;
- контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетентності завдяки новітнім методам навчання та контролю;

У результаті засвоєння дисципліни формуються такі компетентності:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного і наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного і ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі (переклад включно), а також в галузі методики викладання іноземних мов.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань (переклад включно) та питань з викладання іноземних мов, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі романської філології (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі філології (переклад включно) та викладання іноземних мов.

ПРН 18. Володіти методикою викладання французької та англійської / німецької / румунської мов; вміти добирати доцільні принципи і методи навчання іноземним мовам відповідно до індивідуальних особливостей та потреб здобувачів вищої освіти.

ПРН 19. Проектувати, організовувати, адаптувати і контролювати освітній процес, оцінювати знання і уміння здобувачів вищої освіти.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Сучасні підходи у навчанні іноземних мов»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5-й	10	6	180	2	30	-	30	-	120	-	іспит
Заочна	5-й	10	6	180	2	12	-	-	-	168	-	іспит

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. La pédagogie du groupe												
Тема 1. L'aperçu historique des méthodes en FLE.	14	2	2			10	15	1					14
Тема 2. L'approche communicative et la perspective actionnelle.	16	4	2			10	15	1					14
Тема 3. L'approche par compétences dans l'enseignement des langues	14	2	2			10	15	1					14
Тема 4. L'approche intégrée. EMILE	16	2	4			10	15	1					14
Тема 5. L'approche multimodale: Le Blended Learning.	14	2	2			10	15	1					14
Тема 6. L'approche interactionnelle et l'utilisation du numérique en classe	16	2	4			10	15	1					14

de FLE.												
Разом за ЗМ1	90	14	16			60	44	6				84
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Le corps et le mouvement dans l'apprentissage											
Тема 7. L'approche individuelle et différentielle dans l'enseignement du FLE.	18	4	4			10	15	1				14
Тема 8. L'approche créative en classe de FLE	14	2	2			10	15	1				14
Тема 9. L'approche Relationnelle.	14	2	2			10	15	1				14
Тема 10. La psychodramaturgie linguistique et l'enseignement de l'oral.	16	4	2			10	15	1				14
Тема 11. L'approche interactive dans la classe de FLE.	14	2	2			10	15	1				14
Тема 12. L'approche interculturelle en classe de FLE.	14	2	2			10	15	1				14
Разом за ЗМ 2	90	16	14			60	46	6				84
Усього годин	180	30	30			120	90	12				168

6.2.1. Теми семінарських занять

№	Назва теми
1	L'aperçu historique des méthodes en FLE.
2	L'approche communautaire et la perspective actionnelle.
3	L'approche par compétences dans l'enseignement des langues
4	L'approche intégrée. EMILE
5	L'approche multimodale: Le Blended Learning.
6	L'approche interactionnelle et l'utilisation du numérique en classe de FLE.
7	L'approche individuelle et différentielle dans l'enseignement du FLE.
8	L'approche créative en classe de FLE
9	L'approche Relationnelle en classe de FLE
10	La psychodramaturgie linguistique et l'enseignement de l'oral.
11	L'approche interactive dans la classe de FLE.
12	L'approche interculturelle en classe de FLE.

6.2.3. Самостійна робота

Під час самостійної роботи студенти виконують завдання на навчальній платформі Moodle (опрацювання теоретичного матеріалу, виконання пробних тестів, аналіз методичних розробок або укладання плану-конспекту фрагменту заняття) та укладання термінологічного словнику до теми.

10 семестр

№ ЗМ, № Теми	Теми для самостійного опрацювання
ЗМ 1, Тема 1	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, презентація / реферат за темою «L'aperçu historique des méthodes en FLE»..
ЗМ 1, Тема 2	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою «L'approche communautaire et la perspective actionnelle ».
ЗМ 1, Тема 3	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка реферату / презентації за темою «L'approche par compétences dans l'enseignement des langues».
ЗМ 1, Тема 4	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою « l'approche intégrée.EMILE».
ЗМ 1, Тема 5	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, презентація / реферат за темою «L'approche multimodale: Le Blended Learning.».
ЗМ 1, Тема 6	Конспект теми, укладання термінологічного словнику за темою , укладання плану-конспекту уроку.
ЗМ 2, Тема 7	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою «L'approche individuelle et différentielle dans l'enseignement du FLE», укладання вправ.
ЗМ 2, Тема 8	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, укладання плану-конспекту уроку за темою «L'approche créative en classe de FLE»
ЗМ 2, Тема 9	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою «L'approche Relationnelle en classe de FLE»
ЗМ 2, Тема 10	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, укладання вправ до теми «La psychodramaturgie linguistique et l'enseignement de l'oral.»
ЗМ 2, Тема 11	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою «L'approche interactive dans la classe de FLE.»
ЗМ 2, Тема 12	Конспект теми, укладання термінологічного словнику, підготовка до круглого столу за темою «L'approche interculturelle en classe de FLE.», розробка фрагменту уроку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання.

Очна форма: Навчальна аудиторія з дошкою. Комп'ютер, відеопроєктор. Мережа Інтернет. Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Дистанційна форма: Комп'ютер, відеокамера, мікрофон. Мережа Інтернет. Відеозв'язок на платформі Google Meet. Текстова інформація та інтерактивна робота зі студентами на Інтернет-сторінці дисципліни на платформі Moodle.

Політика курсу. Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартами вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та ін. нормативно правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. докладні <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>)

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять продовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю : усна відповідь студента та письмова (тестування, професійна творча робота)

Оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни (поточний контроль)

	ЗМ 1	ЗМ 2
Усна відповідь	1 бали;	1 бали
Тести	1 бал;	1 бал
Методична розробка	2 бали	2 бали
Реферат	1 бал	1бал
Презентація	1 бал	1 бал
Всього балів :	3-4	3-4

Форма підсумкового контролю успішності навчання : іспит

Проведення іспиту передбачає такі форми контролю:

- тестування
- усна співбесіда
- письмова робота

Максимальна кількість балів – 40.

Отримані на іспиті бали додаються до балів, які студент заробив протягом семестру (максимальна кількість балів – 60).

Засоби оцінювання

- тести;
- усні відповіді.
- реферати (презентації);
- професійна творча робота (методичні розробки);
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

I, Тести оцінюються за критерієм – одна правильна відповідь = 1 бал.

II. Усна співбесіда оцінюється за критеріями: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; термінологічна коректність.

Оцінка складається з таких **вимог** щодо викладення матеріалу :

1. Ступень вичерпності

● Повна (70-100 %)	● 2 бали
● Середня (50-70 %)	● 1 бал
● Мала (менше 50 %)	● 0 балів

2. Ступінь аргументованості

● Самостійні приклади	● 2 бали
● Приклади, запозичені з підручника	● 1 бал
● Приклади відсутні	● 0 балів

3. Ступінь узагальнення

- Зв'язок з іншими питаннями курсу ● 2 бали
- Відповідь суто на питання ● 1 бал
- Відповідь не на питання ● 0 балів

4. Ступінь самостійності й творчості

- Наявність додаткової інформації, ● 2 бали
- власного бачення проблеми
- Відтворення підручника (лекції) ● 1 бал

5. Лінгвістичний рівень

- 1-5 помилок ● 2 бали
- 6-15 помилок ● 1 бал
- Більше 15 помилок ● 0 балів

III. Професійно орієнтоване творче завдання оцінюється за критеріями:

- точність виконання професійно орієнтованого творчого завдання;
- здатність до обґрунтування методичних рішень;
- правильність оформлення плану-конспекту фрагмента практичного заняття.

Питання до іспиту

1. *Le panorama des méthodologies principales en FLE.*
2. *L'approche ou la perspective actionnelle en enseignement/ apprentissage des langues.*
3. *L'exercice et la tâche dans le processus d'apprentissage.*
4. *Le projet en classe de langue.*
5. *L'approche par compétences en enseignement/ apprentissage des langues*
6. *L'approche pédagogique intégrée en enseignement/ apprentissage des langues*
7. *L'approche interactionnelle en enseignement/ apprentissage des langues*
8. *La méthode Tandem en enseignement/ apprentissage des langues*
9. *Le numérique et l'écrit. L'impact positif du Web 2 en classe d'écriture.*
10. *L'individualisation dans l'apprentissage des langues.*
11. *La différenciation dans l'enseignement apprentissage du FLE*
12. *L'approche relationnelle en enseignement/ apprentissage des langues*
13. *La dramaturgie relationnelle de Daniel Feldhendler*
14. *Les techniques dramatiques d'Alex Cormanski*
15. *La Psychodramaturgie Linguistique (PDL) de Bernard Dufeu*
16. *Intégrer des activités théâtrales en cours de Français Langue Etrangère (exemples de jeux de théâtre).*
17. *L'approche interactive§ les méthodes actives dans la classe de langue.*
18. *L'approche interculturelle dans l'enseignement du FLE !*

**Розподіл балів, які отримують студенти
(іспит)**

			Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	4		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://drive.google.com/file/d/1o0CFtXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Z0z1/view>) та згідно з рішенням кафедри романської філології та перекладу про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол № 12 від 24.05.2021), під час вивчення дисципліни «Terminologie et traduction des termes spécialisés» у X семестрі визнаються результати навчання студентів, отримані в неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- теми / тем змістових модулів, співвідносних за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;

- теми / тем семінарських занять, співвідносних за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;

- теми / тем самостійної роботи, співвідносних за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання і перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студент повинен представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,

- освітні і практичні курси (в тому числі он-лайн),

- семінари і вебінари (в тому числі он-лайн).

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майєр, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої]. К. : Ленвіт, 2015. 444 с.
2. Kit pédagogique : idées, ressources, méthodes et activités pour l'éducation interculturelle informelle avec des adultes et des jeunes. *Strasbourg : Conseil de l'Europe, 1995, 246 p.*
3. Maurice M. Manuel de formation : La formation continue des enseignants, 2011. 32 p.
4. Puren Ch. « Perspectives actionnelles et perspectives culturelles en didactique des langues : vers une perspective co-actionnelle-co-culturelle », *Les Langues modernes* n° 3/2002, juil.-août-sept. 2002, pp. 55-71.
5. Un cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer / Conseil de l'Europe / Les Editions Didier, Paris, 2001. 192 p.

8 .2. Допоміжна

1. Ніколаєва С.Ю. Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності //Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич.О.Б., Бориско Н.Ф та ін / за загальн.ред С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – С. 481 - 500
2. Руснак Д.А. Формування медіакомпетентності у майбутніх учителів / викладачів французької мови . Компетентність в аудіюванні майбутнього вчителя іспанської та французької мов: теорія і практика формування : Колективна монографія / Бігич О.Б., Майєр Н.В., Руснак Д.А., Яковенко-Глушенкова Ж.В. / заг. і наук ред. : Бігич О.Б. К. : Вид.центр КНЛУ, 2015. С. 90 -167
3. Cormanski A. *Le mouvement et le corps dans l'apprentissage des langues* / Alex Cormanski // FDM Recherches et applications « Apprendre les langues étrangères autrement », Paris, Hachette,, 1999. – P. 162- 166
4. Courau S. *Le Blended Learning : construire ses formations avec la méthode Learning Assemblage.*/ Sophie Courau. P. : ESF éditeur, 2015. 166 p.

5. Dufeu B. *Sur les chemins d'une pédagogie de l'être, Une approche psychodramaturgique de l'apprentissage des langues*// Bernard Dufeu // Mainz, Editions « Psychodramaturgie ». 1992. 156 p.
6. Rusnak, D. The developping to future french teachers of ethno-sociocultural competence using media advertising // Development of modern science: the experience of European countries and prospects for Ukraine: monograph / edited by authors. 2st ed. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2019. P. 147-166 **DOI:**
https://doi.org/10.30525/978-9934-571-78-7_25

6. Інформаційні ресурси

1. Claudine Brohy Didactique intégrée des langues: évolution et définitions :
www.babylonia.ch
2. Comment enseigner à la nouvelle génération d'hyper-connectés ?
<http://www.3hcoaching.com/comportement/comment-enseigner-la-nouvelle-generation-dhyper-connectes/>
3. *Exercices* de théâtre :
<https://www.theatreanimation.com/fr/jeux-en-societe/exercices-theatre/animer-exercices-theatre.html>
4. Enseigner le français avec le théâtre :
<http://www.francparler-oif.org/images/stories/dossiers/theatre.htm>
5. Interactif FLE : Formations et partage de ressources TBI pour le FLE
<http://www.interactifle.com/>
6. L'écriture créative en classe de français langue étrangère <http://www.form-a-com.org>
7. L'Europe de l'éducation et de la formation professionnelle tout au long de la vie
<http://www.europe-education-formation.fr>